

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAŽOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

80 (2775)
22. gads

Otrdien,
1962. gada 20. novembrī

Maksā
2 kap.

Ja uzticēts sabiedriska pienākums

Paplašināt darbaļaužu līdzda-
lību valsts pārvaldē, lūk, viens
no patiešām vēsturiskiem uz-
devumiem, ko spraudusi mūsu
tautai Komunistiskā partija sa-
vā Programmā. Mēs arī citādi
nemaz nevaram iedomāties pa-
domju sabiedrības attīstību. Mū-
su zemes saimnieks ir strād-
nieks, inženieris, zinātnieks,
kolhoznieks, visdažādāko taut-
saimniecības nozaru un speciali-
zāciju pārstāvji.

Pēc iespējas vairāk ļaužu ie-
kļaut sabiedriskā darbā nozī-
mē vēl vairāk raisīt masu ak-
tīvātā, aktīvā cīņā par komu-
nismu iesaistīt simtiem un tūk-
stošiem kvēlu siržu un uzcītīgu
roku, kas vēl mērķtiecīgāk iz-
pildītu partijas un valdības uz-
devumus, ātrāk radītu komunis-
ma materiāli tehnisko bāzi. Un
nav tāda darba iecirkņa, kas
varētu kaut cik sekmīgi strādāt,
ja tas mēģinātu balstīties tikai
uz savu štata aparātu.

Sabiedriskā darba aktivisti
labi tiek galā ar uzticētajiem
pienākumiem. Lai minam kaut
vai to, ka gandrīz visa māksli-
nieciskā pašdarbība rajonā bal-
stās vienīgi uz sabiedriskiem
pamatiem. Tas pats sakāms par
politiskās izglītības sistēmu,
lekciju propagandu. Vietējo pa-
domju sastāvā šobrīd darbojas
tuvu pie tūkstoš aktivisti, kas
dažādu komisiju sastāvā kon-
trolē un organizē veselības aiz-
sardzības, kultūras, tirdzniecī-
bas darbu.

Šajā rakstā vienkārši neva-
ram nosaukt vārdā visus tos,
kas par savu pašizliedzību,
dažkārt pat nerēķināšanos ar
personīgām interesēm un ne-
savtīgu kalpošanu sabiedrībai
pelņījuši atzinību. Mūsu panā-
kumi darbaļaužu masu aktivi-
zēšanā ir neapšaubāmi. Mēs
katrs esam šās padomju sabied-
riskajai iekārtai raksturīgās īpa-
šības acu liecinieks. Bet kopējā
orķestrī dažas balsis tomēr klu-
sē vai skan nepietiekami. Tas
mūs uztrauc.

Sabiedrisko pienākumu jomā
ir ne tikai ierindas darbs, tajā
arī daudz atbildīgu posteņu. Ja
biedrs, kam uzticēts organiza-
torisks pienākums, izturas pa-
virši, formāli, tad bezmērķīga
var izrādīties ne viena vien des-
mitu entuziastu vērtīga iecere
vai laba apņemšanās. Tā taču
mēdz būt. Uzticēja Politisko
zināšanu un zinātņu populari-
zēšanas biedrības valde savam
valdes loceklim, Pļaviņu vidus-
skolas direktoram b. Starim no-
organizēt pedagoģisko lektori-
ju, bet darbs tur vēl līdz šim
nav redzams. Nerosās b. Sta-
ris.

Tiesa, mēdz būt, ka cilvēkam,

kas vienu, otru pienākumu veic,
kraujam vēl virsū. Tāda prak-
se nevar būt sekmīga un nesola
vēlamos rezultātus. Pa lielākai
daļai partijas pirmorganizāci-
jas gan seko sabiedrisko pienā-
kumu sadalei, tomēr dažkārt
vēl atgadās pa aplamībai.

Te jau bija runa, ka lekciju
propagandu veicam tikai ar ak-
tīva palīdzību. Nav rajonā ne-
viens štata lektora. Toties da-
žām organizācijām un iestādēm
lekciju propaganda ir pienāku-
ma lieta, kas savienota ar ama-
ta funkcijām. Kas gan, piemē-
ram, Jēkabpils 3. vidusskolas
direktore b. Martukānes vietā
organizēs pedagoģisko propa-
gandu, ja ne viņa pati. Tomēr,
neraugoties uz vairākkārtējiem
atgādinājumiem, viņa to neda-
ra. Tāds pats stāvoklis ir ve-
selības aizsardzības propagan-
dā. Te pat rajona slimnīcas šta-
tos ir algots cilvēks, bet lekcij-
as par medicīnas jautājumiem
mūsu iedzīvotāji tikpat kā ne-
dzird. Nenooorganizēta palika
arī medicīnas fakultāte.

Laikam tāds stāvoklis kā me-
dicīnas, tā arī pedagoģisko zi-
nību propagandā nebūtu, ja par
šiem jautājumiem interesētos
arī biedri, kas strādā šajās no-
zarēs un atbild par tām valsts
un partijas priekšā. Konkrētā
gadījumā runa ir par rajona
izpildu komitejas tautas izglīti-
bas nodaļas vadītāju b. Eniņu
un rajona slimnīcas galveno ār-
sti b. Kleperi.

Tomēr vēl samērā maz rajona
padomes izpildu komiteja rūpē-
jas par saviem sabiedriskajiem
aktivistiem. Nesāņem vajadzīgo
atbalstu un palīdzību sabiedris-
kā tirdzniecības nodaļa. Dzīve
pierādījusi, ka ar administratīvo

štatu vien nespēsīm vadīt tādas
nozāres kā celtniecība, sports.
Kāpēc te kontroles nolūkos ne-
izmantojam aktivistus?

Partijas pirmorganizācijās va-
jadzētu daudz lielāku vēribu ne-
kā līdz šim vēltīt tieši jautāju-
mam, kā komunisti un aktīvs
pilda sabiedriskos pienākumus.
Ir vēl cilvēki, kas gatavi nākt
klajā ar visdažādākajiem iegā-
stiem, lai tikai «nepārpulētos»
ar kādu pienākumu ārpus dar-
ba laika. Trepes dzelzceļa sta-
cijas priekšnieks komunist
V. Ižiks spriež apmēram tā: «Te
ir klusa vietiņa, man nav daudz
darba, kāpēc gan uzņemties sev
kādu slodzi.» Kad partijas ra-
jona komitejas propagandas un
aģitācijas nodaļa viņu lūdza
vadīt politpulciņu kolhozā «Vi-
pe», kur viņš sastāv uzskaitē,
šis vadītājs izvīrēja iegāstu —
«neesmu sagatavots, man ne-
pietiekama izglītība». Vai go-
dīgi rīkojāties, b. Ižik? Kā zi-
nāms, šis priekšnieks patlaban
mācās neklātienē un šogad
beidz dzelzceļa tehnikumu. Bet,
kad runa ir par to, ka vajadzē-
tu izpildīt propagandista pienā-
kumus, viņam nekas nav pretī
klūt par politiski neizglītotu
cilvēku. Ir arī citi līdzīgi gadi-
jumi, kad atbildīgi darbinieki
visādiem ceļiem mēģina izvairī-
ties no sabiedrisko pienākumu
pildīšanas. Laikam pret šiem
biedriem pārāk iecietīgi izturas
partijas pirmorganizācija.

Sabiedrisko pamatu ieviešana
ir svarīgs nosacījums, kas ikvie-
nam pasākumam liek stingrus
pamatus. Šā darba veicējiem,
viņu veiksmēm un likstām arī
vēltījama vislielākā uzmanība.

Viena gada laikā

Vēl nesen Mežgales kolhozā
elektrospuldzītes mirgoja tikai
dažās vietās. Strāvu ražoja ne-
lieli iekšdedzes motoru darbi-
nāti generatori. Šinī gadā sā-
kusies saimniecības elektrifikā-
cija. Rīgas celtniecības un mon-
tāžas pārvaldes Neretas iecirk-
ņa montieri ierīkojuši augst-
sprieguma līniju. No tās dažā-
dos virzienos iet 18 km gara
zemsprieguma līnija. Uztādī-
tas trīs transformatoru apakšsta-
cijas. Elektrotīklam pieslēgtas
lopkopības novietnes, mehāniskā

darbnīca, kalte, gateris. Uzstā-
dīti un energotīklam pieslēgti
12 elektromotori, kas sūknē ūde-
ni, darbina mehāniskās slaukša-
nas aparātus, gateri, dažādu ie-
kārtu mehāniskās darbnīcas un
kaltes. Tuvākajā laikā uzstādīs
vēl 4 elektromotorus. 16 elektro-
dzinēju iegādei šogad izlietots
vairāk nekā 1200 rubļu.

Elektriskā gaisma tagad ir 40
kolhoznieku dzīvokļos. To sa-
ņems vietējā skola, pienotava,
veikals, tautas nams. Jau ierī-
koti vairāk nekā 500 gaismas

Sācijas PSKP Centrālās Komitejas Plēnums

19. NOVEMBRI MASKAVĀ, LIELAJĀ KREMLĀ PILI SĀKA
DARBU PSKP CENTRĀLĀS KOMITEJAS PLĒNUMS. TO
ATKLĀJA PSKP CK PIRMAIS SEKRETĀRS Ņ. HRUŠČOVŠ.
PLĒNUMA DARBĀ PIEDALĀS REPUBLIKU, NOVADU
UN APGABALU VADOŠIE PARTIJAS, PADOMJU UN
SAIMNIECISKIE DARBINIEKI.

REFERĀTU «PAR PSRS EKONOMIKAS ATTĪSTĪBU
UN PARTIJAS DARBU TAUTAS SAIMNIECĪBAS VADĪŠA-
NĀ» NOLASĪJA BIEDRS Ņ. HRUŠČOVŠ.

(TASS)

Rūpīga darba rezultāts

Par 118 procentiem gada plā-
nu gaļas pārdošanā valstij uz
10. novembri bija izpildījuši
kolhoza «Sarkanā zvaigzne»
ļaudis. Savu ieguldījumu plāna
izpildē devusi arī cūkkopēja Vil-
ma Zensa, kura nobarojusi 115
barokļus. To vidējais svars pie
realizācijas sasniedza 81 kilo-
gramu. Visvairāk jaunlopu no-

barojusi Olga Cielava, kuras
rūpīgā darba rezultātā ganiņu
periodā vidējais dzīvsvāra pie-
augums diennaktī nobarojamiem
teļiem sasniedza 700 gramus.

Uz 15. novembri saimniecība
jau bija nogādājusi pieņemša-
nas punktā pāri par 715 cent-
neru gaļas dzīvsvārā.

Z. LIEPNIECE

Kā no rūpnīcas konveijera

Dimd pneimatiskais veseris,
spoži dzirksteļo metināmie apa-
rāti, motoru piestrādes cehā
dārd dzinēji. Atslēdznieki iz-
komplektē un montē atsevišķas
detāļas, dzinējus un traktorus.
Lauku tehnikas apvienības ra-
jona nodaļas mazjaudas trakto-
ru remontdarbnīcās Salas cie-
ma «Gravānos» no rīta līdz va-
karam liela darba rosme. Kat-
ru dienu remontdarbnīcas at-
stāj viens traktors. Kopš 1. ok-
tobra izremontēti 35 DT-20,
D-14 un HTZ marku traktori.

Šajā sezonā darbnīcu jauda

V. ABOLIŅŠ

Likti pamati ražošanas kāpināšanai

Kolhozs «Padomju Latvija» uz
10. novembri godam izpildī-
jis piena valsts iepirkuma plā-
nu, pārdodot valstij 2689 cent-
nerus, un tagad ražo pienu virs
plāna. Pērn visā gadā saimnie-
cība pārdeva valstij tikai 2366
centnerus piena.

Viens no noteicošiem fakto-
riem, kas nodrošināja šādu pa-
nākumu, ir materiālā ieintere-
sētība. Šinī gadā pārkārtoja-
apmaksas sistēmu slaucējam
un ganiem, ievēdot garantēto
naudas apmaksu. Par plāna
pārsniegšanu paredzēta arī pa-
pildapmaksā. Tā slaucējas ne
tikai mēneša beigās, bet katru
dienu zina, cik viņas nopelnīju-
šas. Vasaras mēnešos lopkopji
saņēma pat pāri par 100 rubļu

mēnesī. Liela nozīme piena ra-
žošanā bija arī tam apstāklim,
ka šovasar bija rūpīgi izraudzī-
ti gani un viņi strādāja pastā-
vīgi.

Protams, pārkārtojot darba
apmaksu, slaucējas bija ieinte-
resētas ik dienas izslaukt vai-
rāk piena no katras govys, pie-
kam ar augstāku tauku procen-
tu. Tāpēc vasaras mēnešos viņ-
as pielika visas pūles, lai brū-
nālas saņemtu bagātīgas zaļ-
barības devas.

Labi strādājušas Vera Saški-
na, Pauline Šķinuma, Marta
Vaska un Dmitrijs Skromcovs.

Komunisti kopā ar speciālis-
tiem pastāvīgi kontrolēja dar-
bu gaitu fermās, salīdzināja
tauku procentu atsevišķās fer-
mās un krejotavā.

Pašlaik lopkopji cīnās par
to, lai kūti turēšanas periodā
noturētu augstus izslaukumus
un godam izpildītu savas saīs-
tības.

Saimniecības ļaudis šodien
liek pamatus arī produkcijas
ražošanas kāpināšanai nākam-
ajā gadā. Pašlaik saimniecība
ir jau 65 grūsnas teles, kādēļ
nākamajā gadā krietni palieli-
nāsies govju skaits. Tā ir
svarīga rezerve piena ieguves
palielināšanai. Iepirktas 10 go-
vis no kolhozniekiem, kas ļāva
izbrāķēt mazproduktīvās vecās
govis, nesamazinot govju skaitu
ganāmpulkā. Līdz gada beigām
vēl iepirks vairākas govīs.

Z. DRUVINIECE

I. KĀLVITE,
Mežgales kolhoza grāmatvede

PARTIJAS DZIVE

Lopu ziemošana — komunistu uzmanības centrā

Iestājies atbildīgs periods kolhozu lopkopības darbiniekiem. Ganāmpulks izvietots ziemas mitnēs. Tagad jāgādā par lopu normāliem izmitināšanas apstākļiem. Kolhoza «Uzvara» partijas pirmorganizācija sagatavoja šo jautājumu apspriešanai atklātajā sapulcē. Vajadzēja iegūt pareizu un objektīvu priekšstatu par stāvokli lopkopības novietnēs, brigādēs, klētīs, lopbarības uzglabāšanas šķūņos, par novietņu remonta kvalitāti. Komunisti, komjaunieši, lauksaimniecības speciālisti sarīkoja pārbaudes reidu. Tānī piedalījās komunisti Edīte Rubene, brigadieris Alfreds Nagurevičs, agronoms Andrejs Rubenis, telkopa Anna Ieleja, veltfeldšere Dzidra Ozola un citi. Uz sapulci uzaicināja valdes locekļus, brigadierus, visus speciālistus, lielu grupu lopkopības darbinieku. Kolhoznieki ar interesi gaidīja sapulci. Jau pirms tās bija dzirdamas asas replikas par dažām nekārtībām fermās. Citi izteica priekšlikumus un ierosinājumus trūkumu novēršanai.

Ziņojumu par kolhoza lopkopju desmit mēnešu darba rezultātiem sniedza zootehniķe Dzidra Rubene. Panākumi ievērojami. Salīdzinot ar pērnā gadu, piena ieguve palielinājusies par 94 tonnām, caurmērā no govju izslaukumi pieauguši par 296 kilogramiem, par 104 procentiem izpildīts valsts piena iepirkuma uzdevums.

Daudzi lopkopji strādā ar lielu enerģiju un neatlaidību, cīnās par katru litru piena, par katru kilogramu gaļas, cenšas izpildīt un pārsniegt uzņemtas saistības. Par 517 kg izslaukumu no katras savas grupas govju kāpinājusi lopkope Velta Skaba. Viņas brūnāls jau izdevušas 2791 kg katra. Augsti izslaukumi šajā grupā būs arī ziemas periodā. Slaucēja piefermas laucīnā izaudzējusi 12 tonnas cukurbiešu un 5 tonnas kartupeļu. Emilija Laizāne no pirmplenu grupas izslaukusi caurmērā 2733 kg no govju. Par 574 kg izslaukumus kāpinājusi gados vecā lopkope Alina Zvanītāja.

Par šīnī gadā nosprausto rādītāju sasniegšanu spārīgi cīnās gaļas ražotāji. Saimniecībā ražots par 9 tonnām gaļas vairāk nekā pērn. Cūkkope Bronislava Dūmiņa šīnī laikā nobarojusi 155 cūkas. Gandrīz visas pārdotas bekona kondīcijā. Telkopa komjauniete Anna Ieleja nobarojusi 55 jaunlopus ar 155 kg vidējo dzīvsvāru.

Panākumu uzskaitē sapulcē neiedvesa pašapmierinātības noskaņu. Kolhoznieki lietišķi runāja par trūkumiem, kopīgi apsvēra, kā tos novērst.

Ieziemo augļu kociņus

Lones padomju saimniecības ļaudis sekmīgi nodarbojas ar dārzkopību. Vadošā nozare ir augļkopība. Saimniecībā ražojamais dārzs aizņem pāri par 17 hektāru, un to vēl paplašina. Tā šogad iestādīts 1,5 hektāra jauno ābeliņu. Izaudzēts ap 22 tūkstoši jauno augļu kociņu, no kuriem 12 tūkstoši pārdoti citām rajona saimniecībām, bet pārējie iezīmoti sava dārza paplašināšanai, kā arī pārdošanai nākamajā pavasarī.

Nesen augļkopības brigāde Silvijas Baltušas vadībā beidza iezīmot iepriekšējo gadu, kā arī šā gada jaunus augļu kociņus. Katra kociņa stumbru un zaru vainagu nosedza ar niedru pīnuma segu, apsienot ar lūkiem. Dienā septiņi brigādes cilvēki iezīmoja ap 2 hektārus ābeliņu. Jau apsegti 17 hektāri stādījumu.

Pēc kociņu noseģšanas ap stumbriem nobērs kūdras sakņu sistēmas nodrošināšanai pret salu.

Z. LIEPA

Pārbaudes laikā atklājās, ka «Skambānu» novietnes cūkkope Elza Zālīte neievēro zootehniķes norādījumus. Reida dalībnieki konstatēja turpat 30 kg lielu spēkbarības iztrūkumu. Paredzēto 150 kg vietā viņa uz novietni atveda 300 kg kartupeļu. Viss kolektīvs nosodīja Zālītes rīcību. Ne labāk klājās būvbrigādes vadītājam Jānim Galviņam. Sapulces dalībnieki asi nosodīja viņa neizdarību, būvbrigādes viru pāvīro darbu. Būmaņu cūku novietnē būvbrigādes vīri aizmīrsa iestiklot logus. Tas pats atkārtojās dažās citās vietās. Visi sagatavotie kokmateriāli izlietoti, bet pārējie vēl cīsmās. Būvbrigadieris mēģināja aizbaidināt ar laika trūkumu, bet sapulces dalībnieki viņam atgādināja lielo talku, ko viņi visiem būvbrigādes locekļiem sarīkoja personīgās mājas elektrificēšanai — stabu uzstādīšanai.

Sapulce pieņēma lēmumu, kurā uzdeva būvbrigādei līdz 20. novembrim pabeigt fermu sagatavošanu ziemošanai. Kokmateriālus no cīsmām uz gateri palīdzēs atvest laukkopības brigādes ļaudis.

Kolhoznieku priekšā par savu neizdarību un nolaidību nācās sarkt brigadierim Jānim Kārklīnam. Viņam uzticēta divu — pirmās un ceturtais brigādes vadīšana. «Markeviču» novietnē, kur strādā pirmrindniece Emilija Laizāne, kā arī «Gērķēnu» fermā kūtmēslu sakrājies tik daudz, ka lopkopiem kļūvis grūti strādāt. Brigadieris par to neliekas zinīš. Par Kārklīna neizricību liecina arī šķūņos neievēstie sētie zālāji, nenovāktā labība.

— Valde pārvērtējusi brigadiera spējas, — Kārklīnam vajadzēja uz-

klausīt necildinošu sava darba novērtējumu.

Sapulcē atklājās, ka valde nav parūpējusies, lai visiem lopkopjiem būtu normāli dzīves apstākļi.

— Mūsu dzīvojamajai ēkai bojāts dūmvads, logiem nav dubultrāmju, — savas raizes pastāstīja Varnadziņu fermas slaucēja Benita Baranovska.

— Aplami rīkojas mūsu brigadierī. Viņi maz interesējas par lopkopju darbu un viņu vajadzībām. Šāda attieksme kaitē visas saimniecības interesēm. Te jāizdara nopietns labojums, — ierosināja fermu pārzinis Pēteris Briška.

Vērtīgus padomus kolhoza lopkopjiem deva partijas rajona komitejas pirmais sekretārs b. Ivanovs.

Sapulce izstrādāja un pieņēma plašu lēmumu trūkumu novēršanai un normālai lopu izmitināšanas nodrošināšanai.

Lēmums nepalika uz papīra. Otrās brigādes vīri atveda no cīsmām kokmateriālus. Būvbrigādes locekļi stājās pie to sazāģēšanas un remontdarbiem. Kūtmēsli no «Markeviču» un «Gērķēnu» novietnēm izvesti. Dalu jaunlopu ziemas periodā apņēmas izmitināt kolhoznieki. Zootehniķe sastādīja darba kārtības noteikumus, barības racionu, slaucēju sociālistiskās sacensības rādītājus. Izpilda arī citus paredzētos pasākumus.

Partijas pirmorganizācijai, tās sekretāram Albertam Masaļskim tikpat mērķtiecīgi un lietišķi, kā iesāks, jāturpina kontrolēt lopu ziemošanas norisi, laikā jāizlabo pamanītās kļūdas.

V. BAKSA,
LKP CK instruktore teritorijālajā ražošanas pārvaldē

Taupīsim valsts līdzekļus!

Visos mūsu zemes rūpniecības un transporta uzņēmumos izvēršusies kustība par ražošanas materiālu un līdzekļu taupīšanu. Uzņēmumu vadība un kolektīvi cīnās par to, lai lietderīgi izmantotu katru kapeiku. Diemžēl, dažos mūsu uzņēmumos cīņa par taupību nav izvērsta. Varētu minēt Krustpils celtniecības pārvaldi (priekšnieks b. Boldajevs), starpkolhozu savienību (priekšnieks b. Pripadčevs), Jēkabpils koktirdzniecības noliktavu (direktors b. Nikanovskis) — šie uzņēmumi

svaidās ne kapeikām, bet simtiem un tūkstošiem rubļu. 1962. gada deviņos mēnešos Krustpils celtniecības pārvalde par nesavlaicīgu kravu izvešanu no Krustpils dzelzceļa stacijas teritorijas samaksājusi 2100 rubļu soda naudas. Kā tas varēja notikt? Celtniecības pārvaldes priekšnieks Leonīds Boldajevs aizbaidinās, ka pie tā vainojams 30. ATK, kas nav nodrošinājis pārvaldi ar transportu. Tiesām, 20. un 22. septembrī trūka divu kravas automašīnu, bet 24. un 25. septembrī pat piecu. Li-

dzīgi gadījumi bijuši arī citreiz. Taču tas nav vienīgais iemesls, kādēļ celtniecības pārvaldei jāmaksā soda nauda. Izrādās, ka daudreiz pie kravas iekraušanas un izkraušanas strādā pārāk maz cilvēku, rodas dikstāves. Šie jautājumi nebūt nav nenokārtoti, tikai uzņēmuma administrācija, partijas pirmorganizācija un arodorganizācija nav pielikušas visus spēkus, lai novērstu līdzekļu veltīgu izšķiešanu.

Finanses sociālistiskajā tautsaimniecībā taču izlieto, lai ar rubļu palīdzību kontrolētu uzņēmumu un organizāciju saimniecisko darbību, lai pilnīgāk izmantotu visus ražošanas resursus un rezerves, lai paaugstinātu rentabilitāti, nostiprinātu taupības režīmu un saimniecisko aprēķinu. Bet kā minētājos rajona uzņēmumos var runāt par visām šīm lietām? Gluži otrādi — ar ražošanu tieši nesaistītie izdevumi (šajā gadījumā soda nauda) paaugstina produkcijas pašizmaksu, rada svārstības saimnieciskajā aprēķinā. Tādēļ mūsu uzdevums — nepieļaut tādus izdevumus. Krustpils celtniecības pārvaldei, starpkolhozu savienībai, Jēkabpils koktirdzniecības noliktavai darbs jānokārto tā, lai celtniecības materiālus: dzelzsbetonu, ķieģeļus, kokmateriālus no Krustpils dzelzceļa stacijas izvestu laikā, lai tie nestāvētu zem klajas debess un nebojātos.

Biedri uzņēmumu vadītāji, laiks nokārtot šo jautājumu! Nedrīkst mēģināt ar valsts līdzekļiem! Savlaicīga kravu izvešana no stacijas — tā ir liela rezerve valsts līdzekļu taupīšanai.

J. MELAKS
L. ZAKSS

KOMJAUNATNES ORGANIZĀCIJAS

TEHNIKA GAIDA PRASMĪGAS ROKAS

Rajona saimniecībās ir vairāk nekā 700 traktorū, 125 kombaini, tanī skaitā prāvs skaits jaunāko modeļu mašīnu. Šīs tehnikas jauda efektīvi jāizmanto. Uz svarīgākajiem agregātiem jānodrošina divu maiņu darbs. Bet pašlaik trūkst vairāk nekā 200 mehanizatoru, vēl daudzās saimniecībās kāpurķēžu traktori DT-54 strādā vienā maiņā. Rudens aršanu varētu pabeigt daudz ātrāk, ja visi traktori strādātu divās maiņās. Lielas grūtības mehanizatoru trūkums rada spraigo sezonas darbu — pavasaras sējas, lauksaimniecības kultūru kopšanas, ražas novākšanas laikā. Turpmākajos gados tehnikas parks strauji pieaugs.

Nopietnas bažas rada arī mehanizatoru kvalifikācijas līmeņa atpalicība. Rajona saimniecībās pašlaik ir tikai pāris desmitu pirmās klases, apmēram 150 otrās klases traktoristi, bet pārējiem ir tikai trešās klases vadītāja tiesības.

Jau šodien mūsu saimniecības saņem ātrgaitas traktorū T-75, modernos un komplicētos plaša darbības profila riten-traktorū «Belarusj», MTZ-50 PL», kombainus SKP-3 un SKP-4. Arvien komplicētāki

kļūst cukurbiešu un skābarības kombaini, dažādas lauksaimniecības mašīnas. Pusautomātiski, automātiski darba mezgli, komplicēta elektroiekārta prasa dziļas un pamatīgas zināšanas.

Daļa veco, pieredzējušo mehanizatoru pakāpeniski iziet no ierindas. Tehnikai vajadzīgi jauni, enerģiski, labi sagatavoti vadītāji — plaša profila mehanizatori. Katru gadu kolhozi un padomju saimniecības saņem zināmu skaitu augsti kvalificētu mehanizatoru no lauksaimniecības tehnikumiem un mehanizatoru skolām, daļa mehanizatoru papildina zināšanas, mācoties neklātienē. Un tomēr pašlaik mūsu kolhozos joprojām trūkst daudz mehanizatoru.

Pildot partijas XXII kongresa direktīvas un VĻKJS CK lēmumu, lauku komjaunatnes pirmorganizācijas uzsākušas lielu darbu, lai šīnī ziemā sagatavotu daudz jaunu mehanizatoru.

Jau pērnajā gadā Zāses padomju saimniecībā darbojās mehanizatoru sagatavošanas un kvalifikācijas celšanas kursi. Ceturiem traktoristiem te ir pirmās klases, deviņiem — otrās klases vadītāju tiesības, vairāki strādnieki apguvuši mehanizatora arodu un saņēmuši trešās klases vadītāju kvalifikāciju. Sabiedriskā kārtā kursus vadīja galvenais inženieris Jānis Vanags, galvenais agronoms Gunārs Kiops, traktoru brigādes brigadieris Jānis Puntūzis. Arī šoziem vairāk nekā 15 strādnieku šeit apguv mehanizatora arodu. Mežāres, Vietalvas un Druvu padomju saimniecību, kolhozu «Draudzība», «Zelta vārpa» un citas komjaunatnes pirmorganizācijas panākušas, ka 10—19 jauno strādnieku un kolhoznieku izteikuši vēlēšanos apgūt mehanizatora profesiju. Lielāks vai mazāks skaits jauniešu grib ķerties pie traktora svirām arī citās saimniecībās.

Lielas kursantu grupas apmācīs Lauku tehnikas apvienības rajona nodaļas iecirkņos — Līvānos un Jēkabpilī. Prāva grupa varēs apgūt teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas 25. arodskolā Saukā, vairākās vietās notiks starpkolhozu kursi.

Tagad komjaunatnes pirmorganizācijām jāveic liels darbs, lai pilnīgi pabeigtu nokomplektēt kursus. Pie traktora sviras un kombaina stūres vieta jāieņem vislabākajiem jauniešiem. Rūpīgi jāizrauga katrs nākošais kurssants.

Nedrīkst pieļaut, ka mācībās jaunieši apstātos pusceļā, pamestu kursus, pavirši apgūtu arodu. Par mehanizatoru kursiem komjaunatnes pirmorganizācijām visur jāuzņemas šefību. Jaunu mehanizatoru kadru sagatavošana un traktoristu kvalifikācijas celšana šodien ir viens no svarīgākajiem lauku komjaunatnes pirmorganizāciju uzdevumiem.

V. KOSEVEROVS,
komjaunatnes rajona komitejas sekretārs

Attēlā: Lones padomju saimniecības augļkopības nozares brigādes strādnieces Biruta Cepa un Helēna Baltuša iezīmo ābelītes.

V. BEĻEVIČA foto

Godam pelnīta slava

— Jā, bet sakiet, kā gadījās šeit? — mazliet bikli noprasiņa neliela auguma, vidējos gados sievietē. Viņas brūnās acis jautājoši lūkojās uz mums. Sajās mājās patlaban tikai retais iegriezās, jo pa ceļu, kas drīzāk atgādināja izvagotu lauku, patiešām braukšana ar mašīnu vai motociklu bija tikpat kā neiespējama.

— Ne jau braukšus, — kāds no mums palabojā.

Mūs uz šejieni atveda parastā avīznieku ziņkare. Rezumējot rajona slaucēju savstarpējās sociālistiskās sacensības rādītājus, labākā no visiem izrādījies Anna Stikāne.

— Paldies par apsveikumu! Es jau to vien dariju, kā izpildīju savu pienākumu, — ātri nosaka viņa.

Nē, mēs arī nedomājam savā priekšā redzēt cilvēku, kas izgudrojis jaunu slaukšanas paņēmieni. Divas un, iespējams, vēl vairāk paudžu pārdzīvojuši kūts slaucējai nesola nekādas ērtības. Mēsli krājas turpat, siens un jebkura cita barība, tāpat arī ūdens, jāpienes. Desmit govīs nav liels ganāmpulks, toties prasa ne mazumu piļu. Tāda, lūk, praksē izskatās Annas Stikānes «mehānizācija». To mēs arī zinām. Neraugoties uz šiem apstākļiem, viņa tomēr spējusi lielajā Mežāres padomju saimniecībā, kur strādā 36 slaucējas, izvirzīties priekšgalā. Ar uzviņu izpildītas sociālistiskās sacensības saistības. Trīs simti divdesmit trīs kilogramu piena izlaukts pat vairāk, nekā skatnēja dotais solījums. Turpat trīsarpus tonnu vidējais izslaukums no govīs patlaban ir arī lielākais visā rajonā.

Tiesa, Anna Stikāne nav vienīgā, kas nemēģinās ar solījumiem. Tikai 36 kilogramu pietrūka, un arī Feodora Volkova izpildītu savu plānu. Līdz gadam to iespēs arī citas slaucējas. Saimniecībā toties ir virkne citu novietņu, kur darba apstākļi daudz labāki...

Pavediens pa pavedienam šķētiņās mūsu sarunā, un arvien skaidrāk iezīmējas Annas Stikānes «amata noslēpumi». Kādu rast izēju, lai ar skopām barības devām iegūtu vairāk piena, jautāja viņa pati sev, un pati atbildēja: vajag gādāt papildus barību. Tas jau izliekas tā ierasti, kāds, piemēram, ir viss lopkopības darbinieku dienas, sezonu darba režīms. Kā nāca pavasaris, tā līdztekus pašas saimniecības piemājas dārzam lielas rūpes sagādāja arī fermas dārzs. Pērnā gadā tur izdevās ievākt krietni lielu ražu. Brūnā būtibā vairāk saņēma no savas kopējas produktu klēti, nekā to deva saimnieks — padomju saimniecības noliktavu pārziņi. Katrai gotiņai dienā sanāca papildus pa desmit kilogramu cukurbiešu. Vēl pērn, kad viena otra darba biedre mēģināja ironizēt par liekiem pūliņiem, Anna jau bija izšķīrusies: cukurbietes jāizbaro katrā ziņā. Līdz janvārim pietika arī kāpostu, tad racionāli nāca klāt ne mazāk gards kumoss — pa 10 kilogrami kacenkāpostu skābarības. Kopā papildus sanāca pa 4,20 barības vienību...

Sovasar daudziem labiem nodomiem pārvilka svītru lietainās un aukstās dienas. Daļa stādījumu iznīka. Soziem katrā brūnajai varēs papildus saimniecības racionam izbarot pa vienam kilogramam cukurbiešu, pusotra kilograma kāļu un puskilogramu burkānu...

— Jā, tā paknapi sanāks, — aplēšot šo bilanci, nopūšas mūsu paziņa.

It kā uzminot mūsu bažas, b. Stikānes garastāvoklis kļūst manāmi možāks: gan jau izvilksim. Būs jāņem tēlnieka pašas piemājas saimniecības siens...

Slēpjas pirmirindnieces «kara gājienā» par labākiem rādītājiem arī sava veida neliela viltība — manevrs. Vasarā viņa darija itin visu iespējamo, lai iegūtu vairāk piena tieši vasaras mēnešos. Ganāmpulkam viņa palīdzēja ierīkot aplokus, tos apkopa, Pusdienās lopus nedzina kūti, bet gan slauca turpat laukā. Agrāk par desmitiem vakarā govīs nepārrādās mājās. Lieku brīdi ganībās, — lieki grāmi piena. No grāmiem kā no sīkiem pilieniem arī radusies šī piena upe.

— Grūtos apstākļos svarīgi tieši sākumi, — viņa nobeidza savu stāstījumu. Ir taču tā, ka neviens nepemēs izdot govju dzirdināšanu par racionalizācijas pasākumu. Bet tomēr... Auksts ūdens, retas dzirdināšanas reizes liek sarukt arī izslaukumiem un otrādi... Otrādi, tas ir, nevis pa vieglākas pretestības ceļu iet Anna Stikāne.

Kad visus šos šķietamos sīkumus savīknē vienā kopumā, iznāk liels, kas šodien visiem pārrēķināma vietā pacēlis Mežāres pirmirindnieci.

Izcīnītais nav nejaušība. Ja neticat, aizejiet uz šo klušo nostūru mājā, kas tagad vēl ož pēc jaunām

krāsām un zaļiem kokiem, un vienā istabā jūs uz galda redzēsiet divus sarkanus vimpeļus. Viens — padomju saimniecības direkcijas, partijas pirmorganizācijas un arod biedrības komitejas piešķirtais. Tas savu saimnieku nav mainījis jau turpat divus gadus. Otrs — Jēkabpils teritoriālās ražošanas pārvaldes un partijas rajona komitejas pasniegtais par sekmīgi šogad vasarā izcīnīto trešo vietu pusotra tūkstoša slaucēju vidū. Neatlaidīgie pūliņi — tie redzami itin visur. Arī šajā jaunajā mājā, pašas Annas un viņas trīs bērnu stāvē. Labi ļaudis dara labus darbus.

E. ARUMS

Attēlā: Anna Stikāne.

V. BEĻEVICA foto

Mehānismi palīdz lopkopjiem

NEPARASTA SLAUKŠANAS IERICĒ

Slaucot govīs skujiņas (tipa slaukšanas zālē, parastā barības galdos tiek nedaudz spēkbarības. Govīs, protams, no tā nepaēd. Bet ja nu šās nelielās devas vietā dotu govīm ar barības vielām bagātu dziru, turklāt tik daudz, cik vien govīs var izdzīvot? Tieši tas arī ievērots jaunajā neparastajā skujiņas tipa slaukšanas ierīcē.

Parastais transportieris no pagalma padod mazgātavā kartupeļus un cukurbietes. Pēc tam šī barība nonāk griezējā, tur saber arī skābarību, spēkbarību, sienu miltnus un citus komponentus, kā arī pielej ūdeni. Iegūto šķidro masu pa caurulēm iepilda silē, kas uzstādīta agrāko barības galdā vietā.

Jaunais lopu barošanas paņēmiens sekmīgi ieviests Tulas apgabala 148. padomju saimniecībā. Tur govīs saņem 30 līdz 35 litrus šīs dziras. Pirmie rezultāti iepriecinoši. Izslaukumi no katras govīs diennakti palielinā-

jušies par diviem trim litriem, turklāt govīs izdod visu pienu. Līdz ar to par 0,3 procentiem cēlies tauku saturs, bet tas nav maz.

Taču jaunā paņēmiena galvenā priekšrocība ir tā, ka fermās, kur govīs tur nepiesietas, var regulēt lopu barošanu. Tas ir ļoti svarīgi. Nepiesietās govīs parasti grūti uzraudzīt katru atsevišķi. Lopi var ēst, cik vien patīk. Tāpēc dažas govīs sāk aptaukoties un samazina piena devas. Citas, gluži pretēji, nevar labi paēst (jo stiprākās govīs tām neļauj) un arī dod mazāk piena.

Tagad vērtīgās barības daudzumu, ko dod šķidrā veidā, regulē slaucēja ar kloķa palīdzību. Lopbarību padomju saimniecībā izmanto racionāli, jo katra govīs saņem barību atkarībā no tā, cik daudz piena tā dod. To panāk, laižot slaukšanas zālē govīs grupās ar vienādu produktivitāti.

Jaunā barošanas tehnoloģija līdz minimumam samazinājusi roku darbu fermās. Kūti nav vairs

ne stāvēti, ne parasto barības galdus, ne gaisa piekares ceļu. Tas deva iespēju pilnīgi mehanizēt mēslu izvešanu. Tos izmēz ar buldozeru.

Lietojot jauno paņēmieni, saimniecības varēs drošāk pāriet uz govju turēšanu bez piesiešanas un straujāk attīstīt lopkopību.

CUKAS BARO AUTOMĀTS

Cūkkopis nosplež pogu, un transportieris sāk darbu. Saņemis no barības virtuves skābarību vai pastu, mehānisms vienādās devās sadala to automātiskajās barības silēs.

Šī oriģinālā automātiskā lopbarības sadales ierīce, kas izgatavota uz parastā skrāpja transportiera bāzes, uzstādīta Moldāvijas PSR Dubosaru rajona kolhoza «Dņestrovskij» cūku fermā. Automātu radījuši saimniecības speciālisti, ko vada galvenais inženieris F. Dobriians.

Agrāk sešiem septiņiem cūkkopjiem bija jāpatērē vismaz viena stunda, lai

sadalītu barību 2000 cūkām. Automāts šo darblētīpīgo procesu veic 20 minūtēs. Šis tehniskais jauninājums deva iespēju stipri samazināt darba izlietojumu fermā, kā arī cūkkopju skaitu.

AGREGĀTS GATAVO BARĪBU 5000 CŪKĀM

Baltkrievijas PSR Minskas apgabala Kojiļas rajona Dzeržinska padomju saimniecības mehanizatori konstruējuši un izgatavojuši agregātu, kas septiņās stundās sagatavo barību 4000—5000 cūkām.

Transportieris nogādā kartupeļus agregātā, kur tos mazgā, sutina, sašpiež un sajauc ar spēkbarību un vājpienu. Tad barību izgāj tvertnē, ie krauj gaisa piekabes ceļā vagonetēs un piegādā cūkām. Viss process ilgst apmēram vienu stundu.

Jaunais lauku racionalizatoru agregāts ir augstākais. Tas bez kādām kļūmēm apgādā ar barību visu saimniecības cūku fermu. Šādu agregātu apkalpo viens cilvēks.

(LTA)

Ieteikumi salmu apstrādāšanā ar amonjaka ūdeni

Nesagatavoti ziemāju salmi ir stipri mazvērtīga lopbarība ar zemām garšas īpašībām. Salmi sastāv galvenokārt no kokšķiedras (līdz 38 procentiem) un tai līdzīgiem augstmolekulāriem ogļūdeņiem, kuri veido augu šūnu apvalkus. Kokšķiedru dzīvnieka gremošanas sulas nepārstrādā. Šo darbu veic mikroorganismi, kas atrodas gremošanas trakta atsevišķās vietās. Sevišķi liela loma mikroorganismiem ir atgremošanu gremošanas procesā. Atgremošanai salmu sagremošana sākas jau mutes dobūmā. Tur tos apstrādā ar siekalām, kurām ir sārmaina reakcija. Siekalu sārmainā reakcija spureklī neitralizē daļu gremošanas procesā radušos skābju un zināmu laiku saglabā piemērotu reakciju kokšķiedras skaldītājam baktērijām, kas darbojas tikai vāji sārmainā vai neitrālā vidē un sašķel kokšķiedru līdz organiskām skābēm (etiķskābe, propionskābe u. c.).

Tomēr dzīvnieka organisma spējas neitralizēt radušās skābes ir ierobežotas. Tādēļ kuņģī kokšķiedra tiek sagremota tikai 40—45 procentu apmērā. Ja pirms izēdināšanas salmus apstrādā ar sārma šķīdumiem, samazinās salmu potenciālais skābums un ilgstoši saglabājas labvēlīgā vide spureklī esošo baktēriju darbībai. Apstrādājot salmus ar sārmiem, kokšķiedras sagremojamību var palielināt līdz 65—70 procentiem.

Ja kā sārma lieto amonjaka ūdeni, rodas etiķskābais amonijs, kas atgremotājiem var aizstāt līdz 25 procentus no kopējās barības devas sagremojamā proteīna daudzuma.

Vissavenības Lopkopības institūtā 1957.—1959. g. veiktie izmēģinājumi rāda, ka, izēdinot jaunos lopus ar amonjaka ūdeni apstrādātus rudzu salmus, var iegūt līdz 200 gramu lielākus diennakts dzīvsvāra pieaugumus, nekā izēdinot neapstrādātus salmus.

1960.—1961. gada ziemā Vissavenības Lopkopības institūtā veiktais fizioloģiskais sagremojamības izmēģinājums rāda, ka, apstrādājot ziemāju salmus ar amonjaka ūdeni, 1 kg salmu barības vērtība pieaug par 0,16 barības vienībām un 24 grāmiem sagremojamā proteīna. Pie tam, izēdinot apstrādātus sal-

mus, ievērojami uzlabojas visas barības devas sagremojamība.

Odesas apgabala Lauksaimniecības izmēģinājumu stacijā 1962. gada ziemā veiktajā izmēģinājumā, izēdinot apstrādātus kviešu salmus slaucamām govīm, katra tonna salmu devusi papildus 189,3 kg piena. Šī gadījumā saimniecība uz 1 tonnu apstrādāto salmu ieguvusi 11,77 rubļu tīra ienākuma. Pie tam salmu apstrādāšana tur izmaksājusi 10,94 rubļu tonnā. Iepriekš apskatītajos izmēģinājumos apstrādāto salmu barības vērtība palielinājusies par 0,16—0,25 barības vienībām. Vidēji var pieņemt, ka 1 kg apstrādātu ziemāju salmu barības vērtība līdzinās 0,40—0,45 barības vienībām ar 30 grāmiem sagremojamā proteīna.

Ar amonjaka ūdeni apstrādātus salmus loplem var izēdināt neierobežotos daudzumos. Apstrādāto salmu ēdamība ir tāda pati kā neapstrādātiem sālmiem. Ja reizē ar šādiem apstrādātiem sālmiem izēdina arī karbamīdu vai amonijā bikarbonātu, jāraugās, lai kopējais proteīna sintētisko aizstājēju daudzums nebūtu lielāks par 25—30 procentiem no kopējās barības devas proteīna daudzuma.

SALMU APSTRĀDES TEHNIKA

Salmu apstrādāšanas tehnika ar amonjaka ūdeni ir vienkāršāka nekā apstrādāšana ar citiem sārma šķīdumiem.

Salmu apstrādāšanai lieto parasto 25 procentīgo amonjaka ūdeni, kas pagatavots no sintētiskā amonjaka. Akmeņogļu koksēšanā iegūtais amonjaka ūdens salmu apstrādāšanai neder, jo var saturēt indīgus piemaisījumus.

Uz 1 tonnu salmu izlieto 120 litru 25 procentīgo amonjaka ūdens. Ja amonjaka koncentrācija zemāka, jāņem attiecīgi lielāks amonjaka ūdens daudzums. Amonjaka koncentrāciju var noteikt jebkurā rajona agroķīmiskajā laboratorijā. Nav ieteicams lietot amonjaka ūdeni ar koncentrāciju zemāku par 17—18 procentiem. Salmus var apstrādāt vai nu tieši uz lauka stīrpās un kaudzēs, vai arī izmantot šim nolūkam tukšas cementētas skābarības tranšejas. Amonjaka ūdens ievadīšanai stīrpās no metāla caurules izgatavo speciālu iesmu — šļirci, ko var pievienot vai nu vircas izlaistītajiem, vai cita veida cisternām, no kurām zem spiediena amonjaka ūdeni ievada salmos. Parocīgi lietojamas ievadcaurules zīmējumi kopā ar izmēriem redzami žurnāla «Druva» 1961. gada 5. numurā.

Ievadāmā šķidrums daudzumu iepriekš nosaka, piepildot cisternu ar ūdeni un nosakot laiku, kāds nepieciešams cisternas iztukšošanai caur izgatavoto ievadcauruli pie noteikta spiediena. Amonjaka ūdeni ievada, iedurot metāla iesmu salmos un ļaujot šķidrumam plūst tik ilgi, lai vienā vietā ievadītu 25—30 l amonjaka ūdens.

Lai zinātu, cik daudz amonjaka ūdens jāievada, vispirms jānosaka stīrpās vai kaudzēs tilpums un, izēdot no tā, salmu svārs. Zinot salmu svāru, var aprēķināt, cik vietās amonjaka ūdens jāievada, un šie punkti jāsadala puslīdz vienmērīgi pa apstrādājamās stīrpās vienu pusi. No pretējās (aizvēja) puses stīrpu jau iepriekš apsedz ar gaisu necaurlaidīgu materiālu (gumijotu brezentu, polietilēna plēvi, jumta papi u. c.).

Lai amonjaka ūdens nenotecētu zemē, to ievada ne zemāk kā 1,5—2 m no stīrpās pamata. Augšējie dūrumi izdarāmi apmēram 0,8 m no stīrpās vai kaudzēs virsotnes. Pēc amonjaka ūdens ievadīšanas stīrpu nosedz pilnīgi. Lai apsegs labāk piegūletu sālmiem un lai to nenorautu vējš, ap kaudzi vairākās vietās apmet virvi, ko piestiprina pie zemē iedziļinātiem mietiņiem, bet segas apakšējās malas pabāž zem sālmiem vai

(Turpinājums 4. lpp.)

Ieteikumi salmu apstrādāšanai ar amonjaka ūdeni

(Turpinājums no 3. lpp.)
apmet ar salmiem un zemi (ziemā ar sniegu). Piemērots materiāls lielu segu pagatavošanai ir 0,15—0,25 mm biezas polietilēna plēves. Polietilēnu saimniecības apstākļos var salimēt ar karstu lodāmuru vai gludekli, zem tiem pakļātot celofāna papīru.
Siltākā laikā (t. i., ja gaisa temperatūra ir virs 0° C) salmi jātur apsegti 3—5 dienas, zemākā temperatūrā līdz 7 dienām. Pēc tam segas noņem un amonjakam ļauj izvēdināties. Ziemas apstākļos nosēdusās salmu kaudzes bez pārkraušanas izvēdinās apmēram trīs nedēļas. Vējinājā laikā tās izvēdinās ātrāk, mitrā, miglainā bezvēja laikā — lēnāk. Salmi derīgi izbarošanai, kad tiem vairs nejut amonjaka smaku.
Ar amonjaka ūdeni apstrādāti salmiem ir tumšāka krāsa nekā nepstrādātiem un viegla, iesalam līdzīga smarža. Apstrādājot salmus skābarības bedrēs, ieteicams tos iepriekš sasmalcināt. Ievietojot tranšējā, tie jāsalīvē. Amonjaka ūdeni šīnī gadījumā ievada no virsas 20—30 cm dziļumā ar gumijas šļūteni, kurai galā uzmaukta metāla caurule ar nosmailinātu galu. Atkarībā no salmu kārtas biezuma un nobīvējuma vienā vietā ievada 15—20 l šķiduma. Tranšējās salmi jānosēd tikai no virsas, tāpēc vajag ievērojami mazāk sedzamā materiāla.
Lai mehanizētu salmu izņemšanu no tvertnes, tajā pirms salmu iepildīšanas ievieto no stieples vai vīrvēm pagatavotu sietu, kura vienu galu piestiprina vienā tvertnes galā pie zemē iedzītiem mītniņiem. Tad sietu iekļāj tvertnē tā, lai otrs brīvais gals iznāktu ārā tvertnes pretējā pusē. Kad pagājis salmu apstrādei nepieciešamais laiks, pie sieta brīvā gala piekabina traktoru un salmus bez roku darba izveļ no bedres laukā.
Latvijas lopkopības un veterinārijas zinātniski pētnieciskais institūts

Energolīnijas apkalpo kvalificēti speciālisti

Ziemeļaustrumu energotiklu pārvaldes Jēkabpils tīklu rajona montieri savā pārziņā pakāpeniski pārņem augstsprieguma un zemsprieguma līnijas padomju saimniecības un augstsprieguma līnijas kolhozus. Līdz ar to būs nodrošināta to kvalitatīva uzturēšana un normāla ekspluatācija. Tas ir ļoti svarīgi, jo rajona saimniecībās tagad darbojas simtiem elektromotoru, elektriskā gaismas drīz iedegsies visas kolhozu saimniecības sētas.
Tīklu rajona montieri Vārnavas ciema kolhozā «1. Maijs» atjaunojuši augstsprieguma līniju ap 8 kilometru garumā. Šeit notiek arī iekšējās instalācijas atjaunošana. 3 km augstsprieguma un 8 km zemsprieguma līnija atjaunota Salas ciema kolhozā «Vārpa».
Zasas padomju saimniecībā notiek iekšējās instalācijas apmaiņa. Liels darbs veikts arī Neretas pietavā un citur.
Tīklu rajona elektriski pabeigusi šī gada uzdevuma izpildi galvenajos rādītājos un pašlaik veic papildu uzdevumā paredzētos pasākumus.
A. MEIJERS,
tīklu rajona Neretas iecirkņa priekšnieks

STARPTAUTISKAIS APSKATS

1. Reakcionāri joprojām draud Kubai 2. Jemenas tauta aizstāv republiku

Visa pasaule apsveic Padomju valdības un tās vadītāja N. Hruščova gudro politiku, kas novērsa kodolkaru Kubas dēļ. Labas gribas cilvēki pateicas Padomju valdībai, ka tā tik ļoti atbildīgajā brīdī parādījusi vislielāko savaldīgumu un izglābusi cilvēci no pasaules kara, piekrizdama izvest no Kubas rakešu ieročus, atbildot uz ASV solījumu nelietot bruņotu spēku pret Brīvības salu.
Taču uz N. Hruščova un Dž. Kenedija vienošanos citādi reaģē ASV neprātīgās agresīvās aprindas. Tās ir burtiski satracinātas, ka ASV prezidents savas valsts vārdā apsolijs neuzbrukt Kubai. Izteikdams šo aprindu uzskatus, republikāņu senators Goldvoters apsūdzēja Kenediju gandrīz vai ASV «nacionālo interešu» nodevībā. Kāds cits ASV reakcionāro aprindu pārstāvis — Rikenbekers, — kas ieņēmis galvā ideju par «krusta karu pret komunismu», vienošanos par Kubas krīzes likvidēšanu nosauca par «slazdiem, kuros Hruščovs ievilinājis Kenediju», un atklāti aicināja «agri vai vēl uzbukt Kubai». Pārstāvju palātas ārlietu komisijas loceklis Fassels (demokrāts no Floridas štata) mēģināja sagrozīt Padomju valdības galvas un ASV prezidenta 28. oktobra vēstījumu būtību. Viņš paziņoja, ka ASV prezidentu it kā nesaistot solījums neiebrukt Kubā, jo, lūk, «vēstījumu apmaiņa starp Kenediju un Hruščovu nav saistoša vienošanās». Apmēram tādā pašā garā izsakās amerikāņu dzeltenā prese.
Notikumu gaita rāda, ka «radi-

kālās rīcības» piekritējiem atradusies ietekmīgi sabiedrotie ASV kara resorā — Pentagonā. Kamēr Nujorkā ANO ģenerālsēkretāra vietas izpildītājs U Tans un Kubas, PSRS un ASV pārstāvji meklē Kubas krīzes galīgas noregulēšanas ceļus, Pentagona vadītāji turpina koncentrēt bruņotos spēkus, gatavodami uzbrukumu Kubas Republikai. Palielināts kara kuģu skaits, kuri cauru diennakti dežurē Brīvības salas tuvumā. Joprojām turpinās karaspēka koncentrēšana Floridas pussalas dienviddaļā, tas ir, visizdevīgākajā vietā lēcienam uz Kubu. Amerikāņu kara bāzē Guantanamo, kas atrodas Kubas teritorijā, ierodas jauni karaspēka kontingenti. Un, beidzot, pārkāpami visas starptautiskie tiesību normas, amerikāņu kara kuģi turpina bloķēt Kubu, bet ASV kara lidmašīnas veic izlūklidojumus virs Brīvības salas teritorijas.
ASV kara resora vadītāji atzīst, ka Padomju valdība izpilda savas saistības demontēt «uzbrukuma» rakešu ieročus Kubā un nosūtīt tos uz Padomju Savienību. Tomēr šie vadītāji izvērza Kubai tādas prasības, kas nepārprotami liecina par nodomu izjaukt mierīga noregulējuma iespējas. Šai ziņā zīmīga ir ASV aizsardzības ministra vietnieka Gilpatrika nesenā radio un televīzijas runa. Viņš, piemēram, nonāca tiktāl, ka pieprasīja piešķirt Amerikas Savienotajām Valstīm «tiesības» regulāri un bez kautrēšanās veikt virs Kubas izlūklidojumus. ASV aizsardzības ministrs Maknamara, runādams

Vašingtonā bojā gājušo amerikāņu karavīru piemiņas dienā, sakarā ar Kubas notikumiem cildināja bēdīgi slavēto Dallesu politiku «balansēt uz kara robežas».
ASV agresīvo aprindu neprātīgā rīcība un kareivīgie aicinājumi nevar nesatraukt ikvienu cilvēku, kuram ir dārgs miers. Pašreizējā situācijā tautām un valdībām jābūt ļoti modrām, lai izjauktu kara kūrēju jaunos plānus.
Monarhijas gāšana Jemenā līdz nāvei nobaidīja visreakcionārākos monarhijas režīmus, kas vēl līdz pat šim laikam saglabājušies Jemenas kaimiņzemēs. — Sauda Arābijā un Jordānijā. (Piezīmēsim, ka Sauda Arābijā tikai šajās dienās atcēla verdzību). Jemenas pasludināšana par republiku izraisīja nīknumu arī ASV un Anglijas imperiālistu nometnē, jo viņi kontrolē lielus rajonus ar naftu bagātā Arābijas pussalā. Aizstāvēt šīs kopējās intereses, pret Jemenas Republiku apvienojās Jemenas iekšējie reakcionārie monarhistiskie elementi, Sauda Arābijas un Jordānijas feodālās režīmi un Anglijas un ASV imperiālisti.
Pēc ziņām no Jemenas, tagad tur notiek niknas kaujas starp Jemenas Republikas jaunajiem bruņotajiem spēkiem un gāztā imama el Badra piekritējiem. Monarhistu spēki galvenokārt koncentrējas divos rajonos — Jemenas ziemeļos, Sādas rajonā un austrumos — Marības rajonā. Ziemeļos pret republiku vērsto karaspēku vada, kā apgalvo, bijušais imams de Badrs,

kuram izdevās izglābties apvērsuma dienā, kad apsūdiya pili. Sādas rajona karaspēku komandē viņa tēvocis Hasans. Valsts iekšienē monarhistu balsts ir vairākas ciltis, kuru virsaiši baidās zaudēt savas privilēģijas. Taču galvenais monarhistu balsts atrodas ārpus Jemenas — Sauda Arābijā, Jordānijā un dažās feodālajās kņazistēs Arābijas dienvidos. Jemenas republikāniskā valdība, ko vada ģenerālis as Salals, gandrīz vai katrā ziņojumā norāda, ka ziemeļos iebrūk Sauda Arābijas, bet austrumos — angļu protektorāta Beihanas algotņi. Libānas avīze «Al-Hurija» raksta, ka «visas rojālistu operācijas Jemenā plāno angļu izlūkdienesta virsnieki».
Redzēdama, ka Jemenas Republikai draud interence, tās valdība bija spiesta lūgt palīdzību Ēģiptei. Nesen starp abām valstīm parakstīts uz pieciem gadiem aizsardzības pakts. No ziņojumiem izriet, ka Jemenā jau ieradies Ēģiptes karaspēks un ka tas piedalās kaujās pret interventiem.
Jaunā Jemenas Republika pārdzīvo grūtus laikus. Valsts kase, ko izlaupījis bijušais imams un viņa dienderi, faktiski ir tukša; trūkst bruņojuma; monarhisti spekulē uz tautas (tās lielum lielā daļa ir lasīt un rakstīt nepratēji) reliģiskajiem un citāda rakstura aizspriedumiem. Taču par spīti visam tam republikas piekritēji virsīgi aizstāv savu taisnīgo lietu, dodot interventiem smagus triecienus.

M. FJODOROVŠ

MUMS ATBILD

„Bīstamā vienaldzības rūsa”

Mūsu laikraksta šā gada 2. oktobra numurā ar šādu virsrakstu bija publicēts raksts par kolhoza «Rekords» komunistu un valdes locekļu vienaldzīgo attieksmi pret ražas novākšanu, stāvokli lopu novietnēs. Atsevišķi komunisti, kā, piemēram, lopbarības pārzinis R. Zurevskis rupji pārkāpj lauksaimniecības ariela statūtus, turot savā personīgajā saimniecībā vairāk māļlopu, nekā atļauts.

Raksts apspriests atklātā partijas sapulcē, piedaloties valdes locekļiem. Kritika atzīta par pareizu. Pieņemts lēmums trūkumu ātrai novēršanai. Par lauksaimniecības ariela statūtu pārkāpšanu R. Zurevskim uzlikts partijas sods.

L. KUZMA,

kolhoza «Rekords» partijas pirmorganizācijas sekretāre

Filmas varoņus apsūdz literārā tiesā

Viss kā istajā tiesā — tiesnesis, piesēdētāji, prokurors, aizstāvji. Taču apsūdzētie šoreiz ir Biržu ciema skolu skolotāji un Biržu kolhoza partijas pirmorganizācijas sekretāre L. Pusbarnece, kas izpilda padomju mākslas filmas «Bet ja nu tā ir mila?» tēlu lomas literārā tiesā.
Tikko beidzies filmas seanss. Viss vēl skaidri saglabāties tiesas dalībnieku atmiņā. Arī tas, kā neiejūtīgu skolotāju un vecāku dēļ tika aizvainotais Ksenijas un Borisa labākās jūtas. Bet ne jau viss bija gluži pareizs arī abu jauniešu rīcībā. Tiesnesis — Biržu internātskolas skolotājs Alberts Grivāns uzdod jautājumus apsūdzētajiem. Pirmā atbild Ksenija — L. Pusbarnece. Tad Boriss stāsta par savām jūtām. Kluba zālē sapulcējušies arī Biržu internātskolas vecāko klašu skolēni. Viņi uzmanīgi klausās. Asus, nosodošus vārdus, adresētus tādēļ vecākiem kā Ksenijas māte, tādēļ skolotājiem kā Marija Pavlova un tādai sabiedrībai kā Ksenijas mātes kaimiņi, saka literārās tiesas prokurors, rajona kultūras nodaļas in-

spektors A. Mihailovskis. Taču nedrīkst visur saskatīt tikai kļūdas, cilvēki var maldīties un bieži tam ir attaisnojoši iemesli. Tādēļ literārā tiesā tiek dots vārds arī aizstāvjiem: J. Mazarēvičam, I. Puķītei, Z. Pumpurei, B. Mazarēvičai. Jautājumus uzdod arī klausītāji no zāles. Beidzot tiesnesis A. Grivāns nolasa spriedumu.
Literārā tiesā par kinofilmas «Bet ja nu tā ir mila?» varoņiem beigusies. Noslēgumā rajona kinofila direktors b. Kodešs. Viņš kinofila administrācijas vārdā pateicās literārās tiesas aktīvam un novēlēja arī turpmāk rosigi piedalīties kinofilmu apspriešanā un tēlu analizē. Vakara dalībnieki vēl ilgi pārdomāja filmā risinātās un tiesā radušās problēmas.
Par mūsu rajonā pirmo šāda veida pasākumu varam pateikties galvenokārt Biržu ciema tautas nama vadītājam Gaidai Kraktei un kinomehānikim Vladimiram Dukajskim, kas pielika daudz pūļu, lai vakars būtu saistošs un interesants.

L. SALA

Pārskata un vēlēšanu sapulces ievadot

Sākušās pārskata un vēlēšanu sapulces rajona fizikultūras kolektīvos, kas šogad sakrīt ar svarīgu posmu rajona un republikas sporta dzīvē — gatavošanos PSRS Tautu III spartakiādei un piedalīšanos rajona III sporta spēlēs.

Pārskata un vēlēšanu sapulcēs

Darba laudis RAKSTA

REDAKCIJAI

Daudz rakstīts par cilvēkiem baltos virsvalkos — par medicīnas darbiniekiem. Arī mums par viņiem gribas teikt dažus vārdus.
Pirms kāda laika saslimām un ar ātrās palīdzības mašīnām tikām steidzīgi nogādāti Jēkabpils rajona slimnīcā. Bija nepieciešama ķirurģa palīdzība, ko mums arī sniedza ārsts V. Puza. Pateicoties viņa pašaielīdzīgai, ātrai un prasīgai rīcībai, mēs bijām glābti un pēc 3—4 mēnešiem pilnīgi atguvām savu veselību. Sirsnīgi pateicamies ķirurgam V. Puzam, tāpat vecākajai medmāsai Z. Nuķei, medmāsām M. Speldziņai, S. Zemzare, V. Jakimovai, A. Bērziņai un V. Ezeriņai par viņu gādīgajām rokām, kuras mūs kopa un paātrināja mūsu izveseļošanās. Veselības atgušanai bija nepieciešama asins pārliešana. Paliek nezināmi tie dārgie cilvēki, kas mūsu dēļ ziedojuši savas asinis. Miļš palīdzies arī viņiem.

R. RAUTINŠ,
cukura rūpnīcas strādnieks
V. POLICĀNS,
rūpniecības kombināta strādnieks

jānovērtē kolektīvu līdzšinējais darbs, to piedalīšanās rajona un republikas sporta pasākumos. Par turpmākā darba pamatu jāliek piedalīšanās rajona sporta spēlēs, kas notiks 5 grupās un 11 līdz 13 sporta veidos no šī gada 25. novembra līdz 1963. gada 16. jūnijam.
Fizikolektīvu vadītājiem pārskata un vēlēšanu sapulcē sagatavošanā un rīkošanā cieši jāsadarbības ar vietējām partijām, komjaunatnes un arodbiedrību organizācijām. Sapulcē laikā jāparedz tikšanās ar rajona labākajiem sportistiem, šaha, dambretes ātrspēles un citi masveida sporta pasākumi.

Sapulcē pēc fizikolektīva vadītāja pārskata ziņojuma jāizvērs konkrētas pārrunas par līdz šim pieļautajām kļūdām, jāpieņem konkrēts plāns turpmākajam darbam. Sapulcē vēlama partijas, komjaunatnes, arodbiedrību vietējo organizāciju vadītāju, kolhozu priekšsēdētāju, padomju saimniecību direktoru un uzņēmumu vadošo darbinieku piedalīšanās. Fizikotūriem jāuzstāda savas prasības kā pret vietējiem vadošajiem darbiniekiem, tā arī pret sporta biedrību «Vārpa», kuras pārstāvis piedalīsies katrā sapulcē.

A. JANOVSKIS,
BSB «Vārpa» rajona padomes priekšsēdētājs

Sestdien, š. g. 24. novembrī, redakcijas telpās notiks JAUNO AUTORU APVIENĪBAS kārtējā sanāksme. Tajā piedalīsies Latvijas PSR Rakstnieku savienības konsultanti Z. SKUJINS, E. DAMBURS un L. VACZEMNIEKS. Uzicināti visi interesenti.

Redaktora v. Z. TILTIŅA

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tāruni: redaktoiem — 2342, redaktoru vietniekiem — 2262, redaktoru vietniekiem — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7. Redakcija: Jēkabpils, Brīvības ielā 212.
«Padomju Daugava» — гaзeta ЦК КП Латвии и Совета Министров Латвийской ССР в зоне Екабпилского территориального производственного колхозно-совхозного управления.